

Годишен анализ на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличие на пестицидни остатъци през 2019 год.

В настоящият материал са представени данни от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), касаещи наличието на пестицидни остатъци за 2019 год.

Общият брой получени нотификации за 2019 год. е **305**, като за сравнение през 2018 год. те са били **279**. От тези **305** нотификации, **298** са в категория „храни“, а **7** са в категория „фуражи“. В **207** нотификации, рискът е определен като „сериозен“, в **88** като „неопределен“, а в **10** не е сериозен (Фиг. 1).

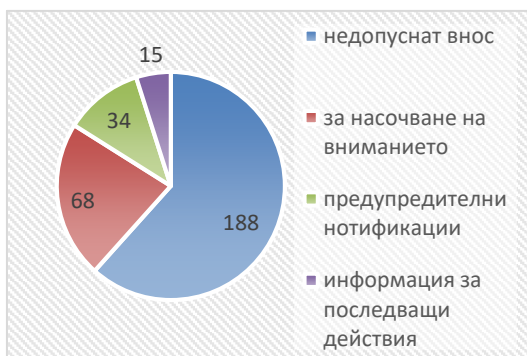

Фиг. 1 Брой нотификации спрямо риска за 2019 год.

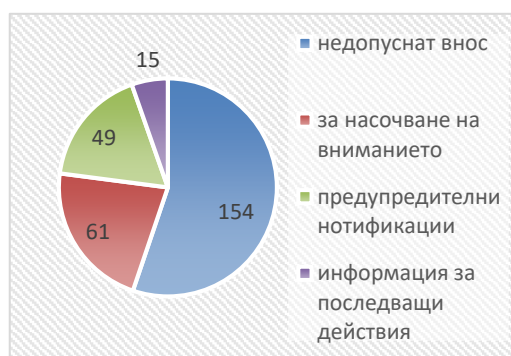

Фиг. 1.1 Брой нотификации спрямо риска за 2018 год.

Най-многобройни са нотификациите за недопуснат внос, общо **188**, за насочване на вниманието **68**, предупредителните нотификации са **34**, а информацията за последващи действия са **15** (Фиг. 2)

Фиг. 2 Брой нотификации за 2019 според типа

Фиг. 2.1 Брой нотификации за 2018 според типа

Както през 2018, така и през 2019 год. броят на нотификациите за пестицидни остатъци в различните видове продукти, отново е най-висок в категорията „плодове и зеленчуци“, където най-нотифицираният продукт продължава да бъде пипера, почти всичкият с произход Турция.

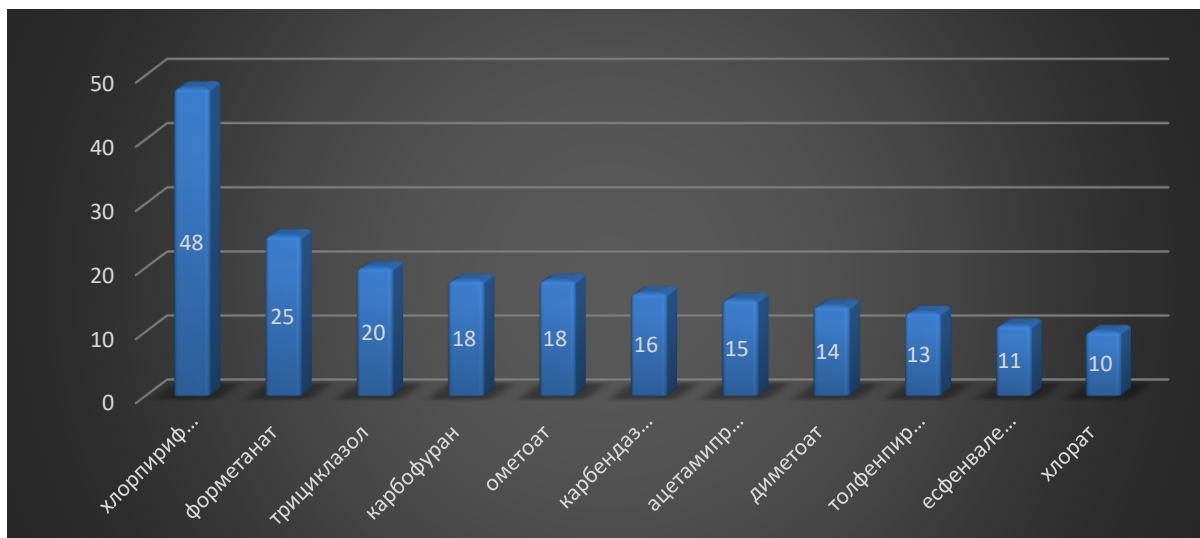
Нотификациите подадени от България са общо 78, всички с произход Турция. От тях 59 са за пипер, 55 от които са били за унищожаване на пратките, при 2 вносет не е разрешен и 2 нотификация са за реекспедиране. 8 от нотификациите са за нар. От тях 4 са за реекспедиране, а 4 са за унищожаване. Подадени са 6 нотификации за портокали, като на 5 от тях е наложена митническа забрана, а при 1 е информиран потребителя. 5 нотификации за мандарини, като 3 от тях са под митническа забрана и 2, че подателят е информиран.

През разглеждания период България не е била нотифицирана.

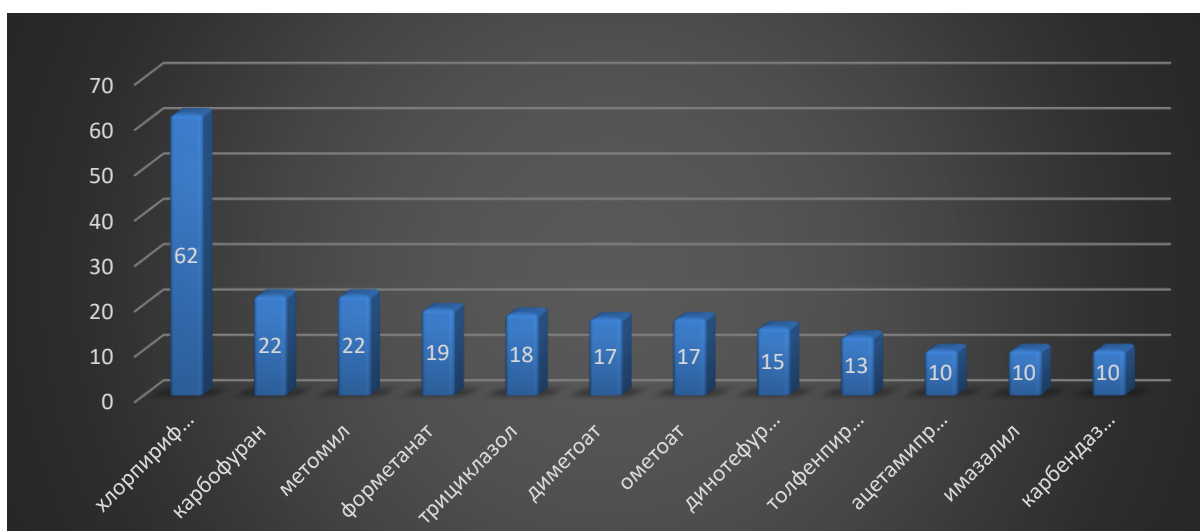
През годината са постъпили общо **303 нотификации**, (част от нотификациите съдържат случаи с повече от 1 пестицид в продуктите) от **164** различни активни вещества. Регистрирани са **80** случая с неразрешени за употреба пестициди, на територията на Европейския съюз.

При активните субстанции най-много нотификации има за хлорпирифос – 48, следван от форметанат – 25. За неразрешеното активно вещество трициклазол – 20 нотификации; за неразрешените активни вещества карбофуран и ометоат – 18; 16 за неразрешеното активно вещество карбендазим; ацетамиприд – 15; диметоат – 14; неразрешеното активно вещество толфенпират – 13; есфенвалерат – 11; неразрешеното активно вещество хлорат – 10; неразрешеното активно вещество хлорфенапир – 9; по 8 за ламбда – цихалотрин и неразрешените активни вещества матамидофос и фипронил; по 7 за метомил и неразрешеното активно вещество ацефат; по 6 за етефон, флоникамид и неразрешеното активно вещество антраквинон; по 5 за прохлораз, пиридабен, фостиазат и неразрешените активни вещества монокротофос, динотефуран, триазофос и никотин; по 4 за хлороталонил, тиаметоксам, имазалил, тебуконазол, бупрофезин и неразрешените активни вещества перметрин, ипродион, дитиокарбамати и матрин; по 3 за пиримифос – метил, пропиконазол, оксамил и неразрешените активни вещества профенофос, тиодикарб и хексаконазол; по 2 за малатион, делтаметрин, амитраз, тиофенат – метил, фенамифос, флуазифоп – п, тиабендазол и неразрешените активни вещества N, N – диетил – мета

– толуамид, хлорфлуазурон и етион; по 1 за 32 разрешени и неразрешени активни вещества. (Фиг.3).

Фиг. 3 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през 2019 год.

Фиг. 3.1 Брой случаи на замърсяване с различни пестицидни остатъци в продуктите през 2018 год.

Страната с най-много нотификации за 2019 г. е Турция с общо **81** броя.

За периода най-много нотификации от Турция са постъпили за месеците **февруари – 19; ноември – 10; май и юни по 8 и октомври – 7.**

Брой нотификации по категории:

В категория **„плодове и зеленчуци“** – общо **240** нотификации,

В категория **„какао, какаови продукти, кафе и чай“** са постъпили общо – **24** нотификации;

В категория **„билки и подправки“** са постъпили общо 2 нотификации;

В категория **„зърнени храни и печива“** са постъпили общо 16 нотификации;

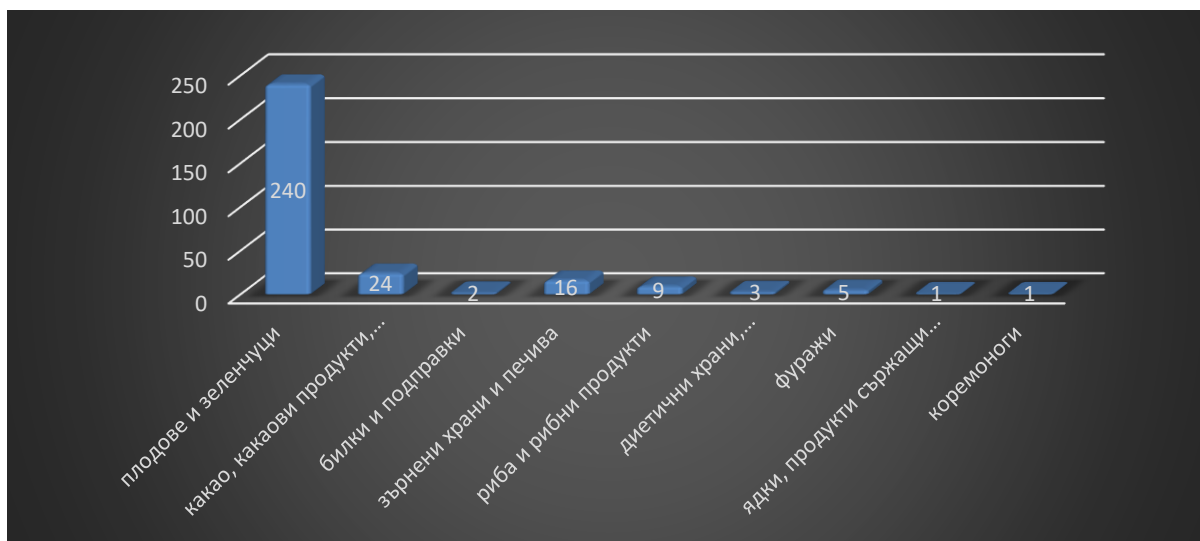
В категория **„диетични храни, хранителни добавки, обогатени храни“** са постъпили 3 нотификации;

В категория **„ядки, продукти съдържащи ядки и семена“** е постъпила 1 нотификация;

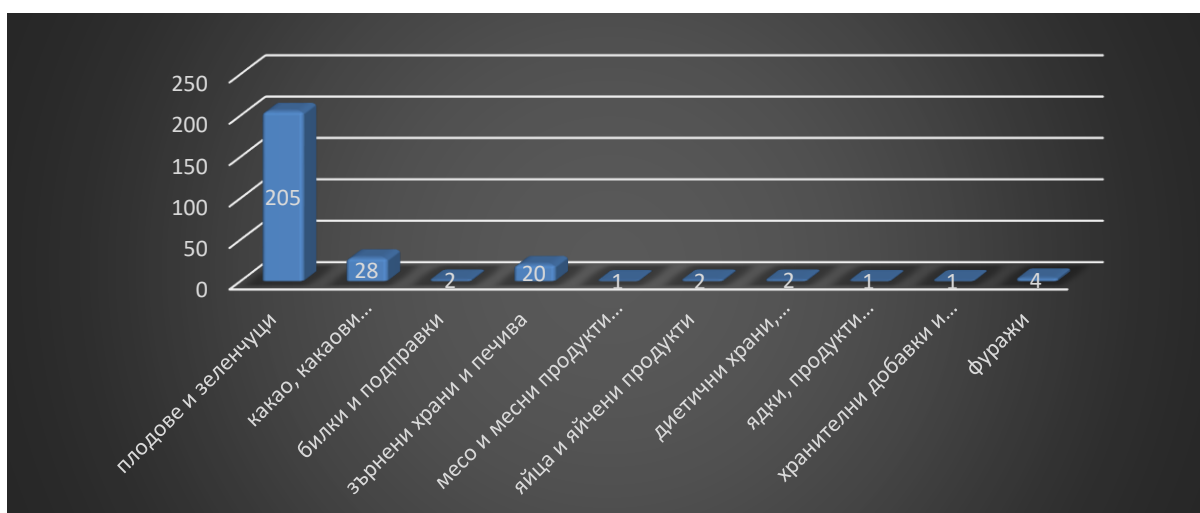
В категория **„коремоноги“** е постъпила 1 нотификация;

В категория **„риба и рибни продукти“** са постъпили 9 нотификация,

В категория **„фуражи“** са постъпили 5 нотификации (Фиг. 4).

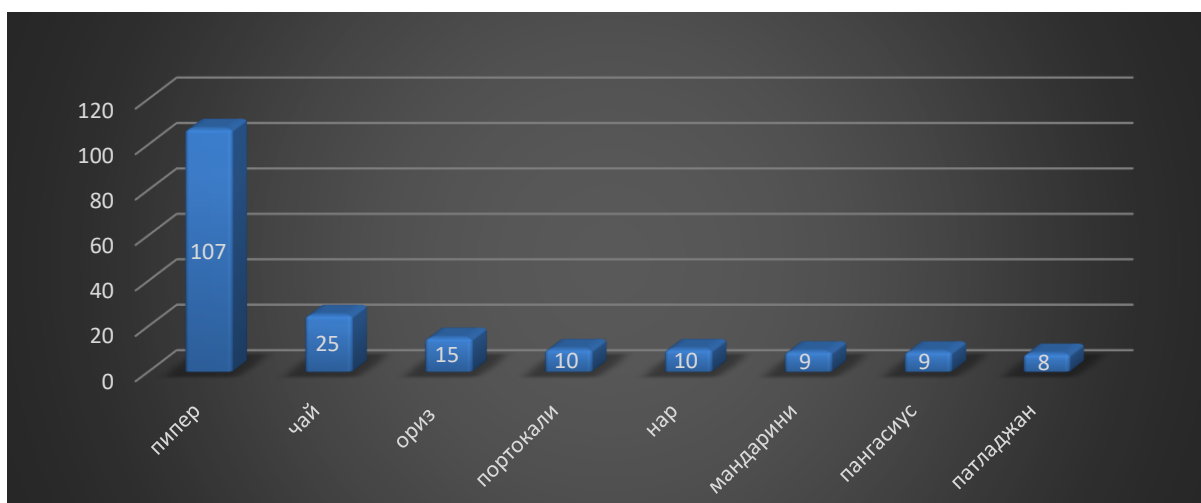
Фиг. 4 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през 2019 г.

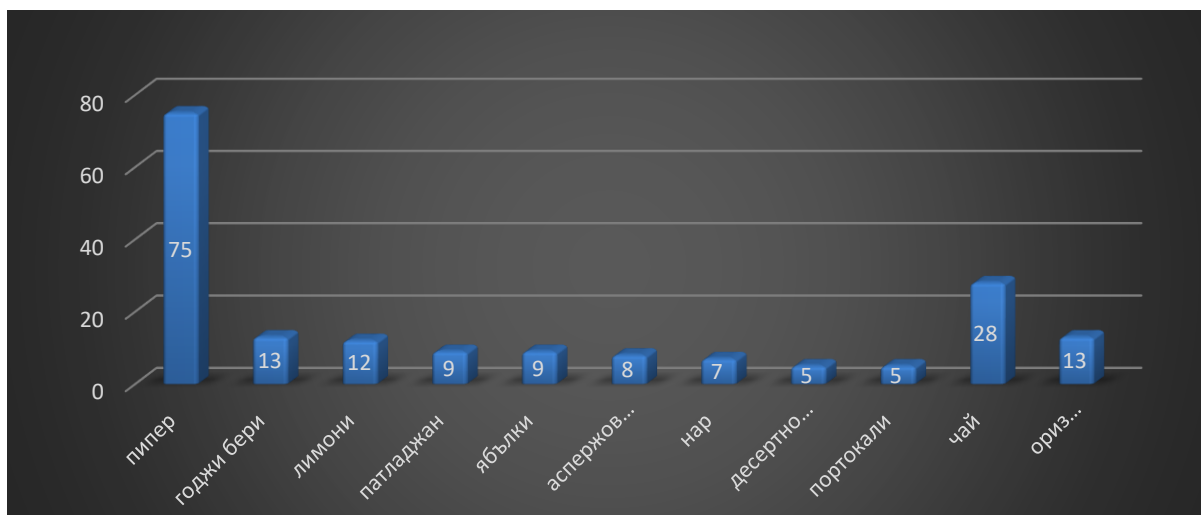
Фиг. 4.1 Брой нотификации за пестицидни остатъци в различни видове продукти през 2018 год.

За годината най-многобройни са нотификациите, касаещи замърсяване в „плодове и зеленчуци“, следвани от тези за „какао, какаови продукти, кафе и чай“, „зърнени храни и печива“, „риба рибни продукти“.

В категорията „плодове и зеленчуци“, най-често нотифицираните продукти за наличие на пестициди са: **пипер – общо 107**, като **59** се отнасят за пипер с **произход Турция**; **различни видове чай – 25**; **различни видове ориз – 15**; **портокали и нар по 10**; **мандарини и пангасиус по 9**; **патладжан – 8**; **чили, различни видове фасул и джакфрут по 6**; **годжи бери и ананас по 5**. (Фиг.5).

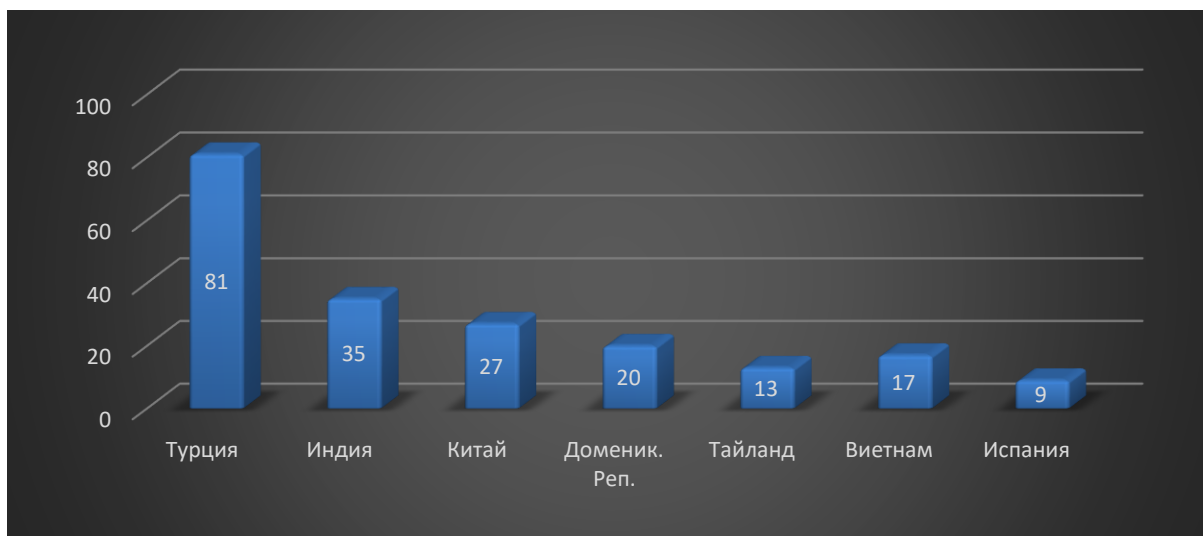

Фиг. 5 Брой случаи на замърсяване в различни продукти през 2019 год.

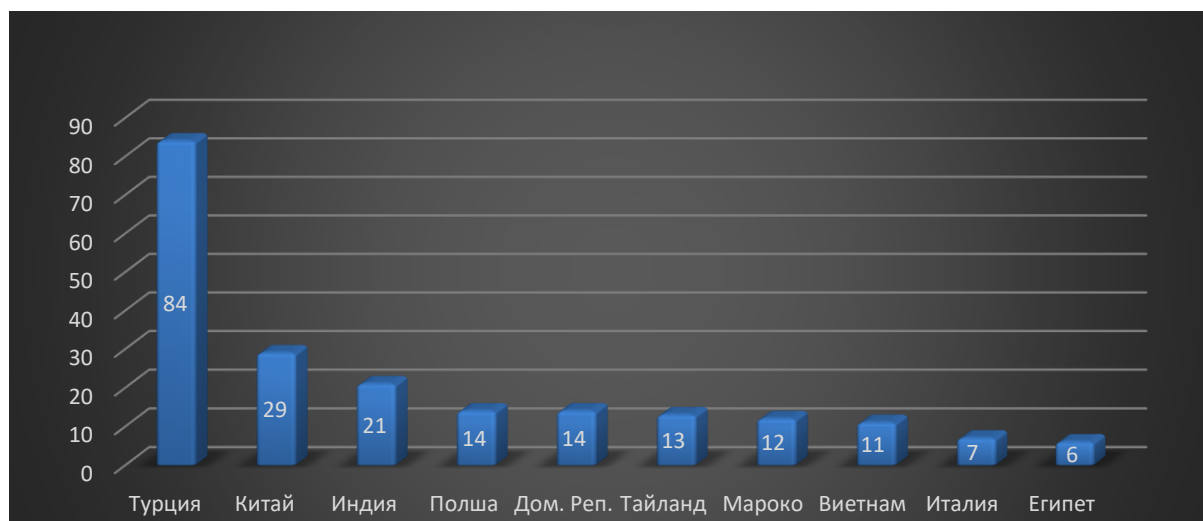

Фиг. 5.1 Брой случаи на замърсяване в различни продукти през 2018 год.

През годината най-много нотификации от системата за бързо известяване са постъпили за продукцията от следните страни: **Турция – общо 81**; Индия – 35; Китай – 27; Доминиканска Република – 20; Виетнам – 17; Тайланд – 13; Испания – 9 (Фиг.6).

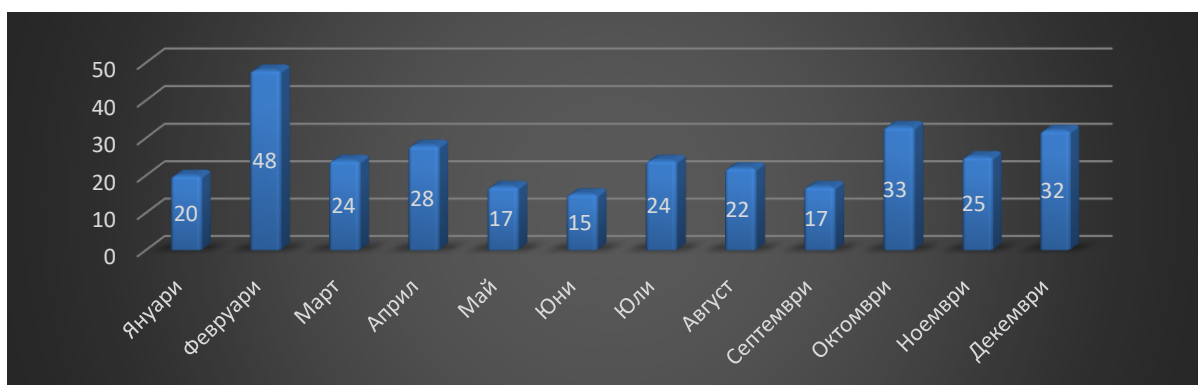

Фиг. 6 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през 2019 год.

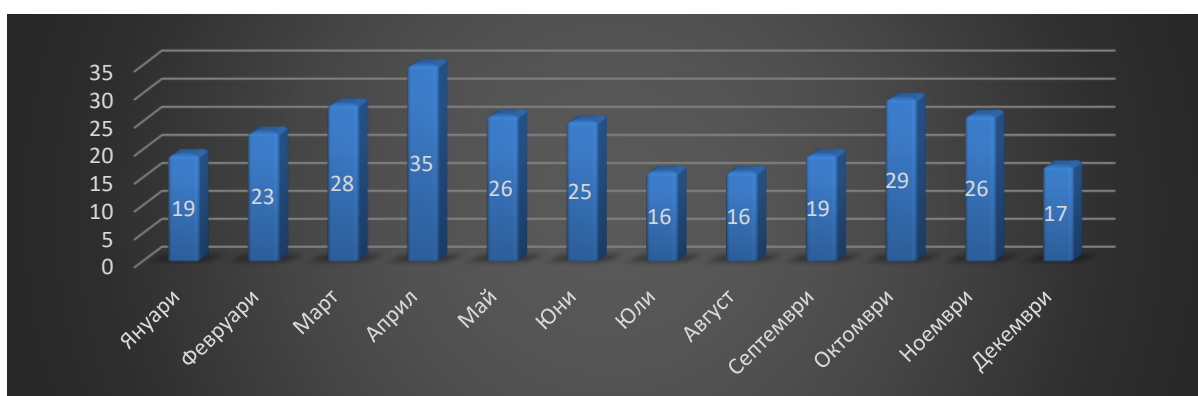

Фиг. 6.1 Брой нотификации според държави на произход на продукти, съдържащи пестицидни остатъци през 2018 год.

Най-много нотификации за остатъци от пестициди в продуктите постъпили от системата за бързо известяване са през месеците: **февруари – 48, октомври – 33, декември – 32, април – 28, ноември – 25 и юли – 24** (Фиг. 7).

Фиг. 7 Брой нотификации по месеци за 2019 год.

Фиг. 7.1 Брой нотификации по месеци за 2018 год.

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига: <http://corhv.government.bg/>

Източник:

<https://webgate.ec.europa.eu/rasffwindow/portal/index.cfm?event=SearchForm&cleanSearch=1>

Изготвил:

Николай Спасов, старши експерт
Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

24.01.2020 г.

гр. София, 1618, бул. ”Цар Борис III” № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

Ф-НК-7.6-5/0

